НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ
РАДА АДВОКАТІВ
УКРАЇНИ

UKRAINIAN NATIONAL
BAR ASSOCIATION
BAR COUNCIL OF
UKRAINE

04070, м. Київ, вул. Борисоглібська, буд. 3, 5-й поверх,
тел: +38 (044) 392-73-71
email: info@unba.org.ua, веб-сайт: www.unba.org.ua

5th floor, 3 Borysoglibska st., Kyiv, 04070, Ukraine
phone: +38 (044) 392-73-71
email: info@unba.org.ua, web-site: www.unba.org.ua

РІШЕННЯ № 81

Про затвердження роз'яснення про порядок реалізації радами адвокатів регіонів повноваження із звільнення адвокатів від обов'язку підвищення професійного рівня

«25» вересня 2026 року **с. Плав'я, Львівська обл.**

Рада адвокатів України, розглянувши звернення в.о. Голови Ради адвокатів Львівської області Уляни Ковної з проханням надати роз'яснення щодо порядку реалізації радою адвокатів регіону повноважень із звільнення адвокатів від обов'язку підвищення професійного рівня у відповідності до пункту 23 Порядку підвищення професійного рівня адвокатів (нова редакція), затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 03.07.2021 року № 63 (в редакції рішення Ради адвокатів України від 13.12.2024 року № 90) зі змінами, взявши до уваги підготовлену представником адвокатів Дніпропетровської області у складі Ради адвокатів України Кривошапка А.А. правову позицію з цього питання, заслухавши доповідь представника адвокатів Рівненської області у складі Ради адвокатів України Лазарчук Г.В., врахувавши пропозиції, доповнення та зауваження членів Ради адвокатів України, керуючись приписами статей 55, 57 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Положенням про Раду адвокатів України, Регламентом Ради адвокатів України, **вирішила:**

1. Затвердити роз'яснення про порядок реалізації радами адвокатів регіонів повноваження із звільнення адвокатів від обов'язку підвищення професійного рівня (додається).
2. Секретарю Ради адвокатів України про прийняте рішення повідомити заявника, ради адвокатів регіонів, а також розмістити його на офіційному вебсайті Національної асоціації адвокатів України.

Голова Ради адвокатів України **/підпис/** **Лідія ІЗОВІТОВА**

Секретар Ради адвокатів України **/підпис/** **Ігор КОЛЕСНИКОВ**

Додаток
до рішення Ради адвокатів України
від «25» вересня 2026 року № 81

Про порядок реалізації радами адвокатів регіонів повноваження із звільнення адвокатів від обов’язку підвищення професійного рівня

До Ради адвокатів України звернулась в.о. Голови Ради адвокатів Львівської області Уляна Ковна з питанням надання роз'яснення щодо порядку реалізації радою адвокатів регіону повноважень із звільнення адвокатів від обов’язку підвищення професійного рівня у відповідності до пункту 23 Порядку підвищення професійного рівня адвокатів (нова редакція), затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 03.07.2021 р. № 63 (в редакції рішення Ради адвокатів України від 13.12.2024 р. № 90) зі змінами (надалі - Порядок).

Стаття 48 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» відносить до повноважень ради адвокатів регіону сприяння підвищенню кваліфікації адвокатів, а Закон передбачає виконання радою інших функцій відповідно до Закону та рішень Ради адвокатів України.

Чинна редакція пункту 23 Порядку передбачає наступне: «У разі тривалої (понад трьох місяців) втрати працездатності або з інших поважних причин, за відповідною заявою адвоката та за рішенням ради адвокатів регіону, адвоката може бути звільнено від обов’язку підвищення професійного рівня протягом періоду оцінювання повністю або частково. Копія такого рішення ради адвокатів регіону направляється до Вищої школи адвокатури Національної асоціації адвокатів України».

З метою усунення неоднозначності практичного застосування зазначеного положення, в контексті поставлених питань, Рада адвокатів України зазначає наступне.

1) Щодо поняття «період оцінювання»

У зв'язку із відсутністю в чинній редакції Порядку прямого визначення поняття «період оцінювання», Рада адвокатів України вважає за необхідне роз’яснити його зміст у взаємозв’язку з іншими положеннями Порядку.

Так, пунктом 17 Порядку передбачено, що адвокат зобов'язаний щороку підвищувати професійний рівень не менше ніж на 15 залікових (академічних) годин. Пункт 20 Порядку визначає, що звітним роком з підвищення

професійного рівня адвокатів є календарний рік, з 01 січня по 31 грудня кожного року. Цим же пунктом встановлено, що невиконання обов’язку після завершення звітного року не припиняється, а обов’язок підлягає виконанню до отримання відповідних електронних сертифікатів; при цьому невиконання обов'язку за кожен звітний календарний рік є самостійним триваючим дисциплінарним проступком. Крім того, пунктом 29 Порядку передбачено можливість отримання сертифікатів за попередні роки, в яких адвокат не виконав вимоги Порядку.

Таким чином, для застосування пункту 23 Порядку підвищення професійного рівня адвокатів України в чинній редакції, під «періодом оцінювання» слід розуміти відповідний звітний календарний рік, визначений пунктом 20 Порядку, тобто період 01 січня по 31 грудня відповідного року.

2) Щодо можливості застосування пункту 23 до попереднього звітного року

Пункт 23 чинної редакції Порядку не встановлює спеціальний строк, протягом якого адвокат має звернутись до ради адвокатів регіону із заявою про звільнення від обов’язку підвищення професійного рівня. При цьому пункт 20 прямо передбачає, що сплив звітного року не припиняє обов’язку, а пункт 29 визнає можливість виконання вимог за попередні роки.

Отже, подання адвокатом заяви після завершення відповідного звітного календарного року саме по собі не є підставою для відмови у її розгляді. Рада адвокатів регіону має право розглянути заяву адвоката про звільнення від обов’язку підвищення професійного рівня за попередній звітний календарний рік за наявності передбачених пунктом 23 Порядку підстав.

Враховуючи зазначене, Рада адвокатів України роз’яснює, що застосування пункту 23 Порядку до попереднього звітного календарного року є допустимим незалежно від того, що на момент звернення адвоката та прийняття рішення радою адвокатів регіону такий звітний рік завершився, за умови, що підстава для звільнення існувала у відповідному звітному році.

3) Щодо моменту існування поважних причин в контексті пункту 23 Порядку

Чинна редакція пункту 23 Порядку пов’язує звільнення адвоката від обов’язку підвищення професійного рівня з наявністю «тривалої (понад трьох місяців) втрати працездатності або інших поважних причин».

При цьому, Порядок не встановлює, що така причина повинна існувати саме на дату подання заяви або на дату прийняття рішення радою адвокатів регіону. Припинення поважної причини до моменту звернення адвоката або до

моменту прийняття рішення радою адвокатів регіону не перешкоджає застосуванню пункту 23 Порядку, якщо така причина існувала протягом періоду, за який адвокат просить звільнення.

Отже, рада адвокатів регіону може розглядати заяву про звільнення від виконання обов'язку з підвищення професійного рівня щодо попереднього звітного року за умови, що передбачена пунктом 23 поважна причина існувала протягом відповідного звітного року та є пов'язаною з неможливістю або істотним утрудненням виконання адвокатом обов'язку щодо підвищення професійного рівня.

Додатково, враховуючи, що пункт 23 Порядку передбачає можливість прийняття рішення радою адвокатів регіону про повне або часткове звільнення адвоката від обов'язку з підвищення професійного рівня, Рада адвокатів України вважає необхідним роз'яснити, що у разі прийняття рішення про часткове звільнення адвоката від виконання обов'язку з підвищення професійного рівня, у такому рішенні ради адвокатів регіону доцільно визначати обсяг звільнення у залікових годинах, враховуючи звітний рік, поважність причин та її документальне підтвердження, період її існування та фактичне співвідношення з відсутністю у адвоката можливості виконати свій професійний обов'язок з підвищення професійного рівня.
